

کار عملی بازیگر

رابرت بندتی

ترجمه‌ی احمد دامود

انتشارات سمت، ۱۳۸۴

کتاب در چهار بخش ارائه شده است که: بخش اول با عنوان آماده‌سازی خود به بازیگری درون شما، خلاقیت، مرکزیت و حرکت، ژست، صدای انسان، گفتار، فضای اجرا، کار با دیگران / بخش دوم به عنوان رویداد به مباحثی چون رویداد، رویداد و روند بازیگری، نیازها، رویدادها و هدف‌ها، رویدادهای قابل اجرا، ساختار و حرکت روان نمایشنامه، بخش‌های یک صحنه، خط سراسری و هدف نهایی / بخش سوم با عنوان شخصیت‌پردازی به موضوعاتی چون عملکرد و عناصر شخصیت، ذهن و زبان و بدن و عواطف شخصیت / بخش چهارم نیز با عنوان روند کار در تمرین‌ها به دریافت محتوا، گسترش شکل اجرا، آماده شدن برای افتتاح و بازیگر به هنگام اجرا و دگرگونی پرداخته است. کتاب به اجرای زنده روی صحنه‌ی تئاتر مربوط می‌شود. بندتی اشاره می‌کند که در طی چاپ‌های گذشته تلاش کرده است با طرح نیازهای دوربین به مطالب کتاب وسعت بیشتری دهد، اما به این نتیجه رسیده است که بازیگری برای فیلم و تلویزیون از چند جهت، به طور اصولی با اجرای زنده بر روی صحنه‌ی تئاتر متفاوت است، بنابراین با اینکه ذکر برخی مطالب درباره‌ی نحوه‌ی کار در مقابل دوربین در این چاپ هنوز هم اهمیت دارد، کتاب جداگانه‌ای به نام اکشن! اصول و تکنیک بازیگری برای فیلم و تلویزیون تألیف کرده است که دیدگاه موجود را به طور مشخص با الزامات بازیگری در برابر دوربین تطبیق داده است.

نویسنده در بخش نخست، به منظور نظم‌دهی به آموزش بازیگری، طرز فکر سه مرحله‌ای (روند رشد شخصی انسان در نظر بوداییان) شامل زمین، شیار و به میوه نشستن را به کار گرفته است.

وی می‌نویسد: نخستین بخش این کتاب با شما آغاز می‌شود. شما یعنی بدن شما، صدا، افکار و احساس‌های شما. شما به منزله‌ی آن زمین هستید، شما به عنوان بازیگر، خود ابزار کار خود هستید. بخش دوم به باز کردن شیارها اختصاص دارد که مفهوم آن رویداد است. در این بخش توانایی خود را در تجربه کردن نیازها و افکار شخصیت در چارچوب موقعیت داده شده کشف. همچنین خود، توانایی‌تان را در ارائه‌ی آنچه شخصیت برای رسیدن به آن نیازها انجام می‌دهد بررسی می‌کنید.

اما در بخش سوم که همان به میوه نشستن است، نویسنده مدعی است که با بنا کردن آنچه در رویداد کشف کرده‌اید، خلاقیت هنری فزاینده‌ای را در خود گسترش می‌دهید که در خدمت آفرینش نقش قرار گیرد. در بخش پایانی نیز جزییات روند انجام کار که اکثر نمایش‌های اجرا شده و فیلم‌ها به آن روش خلق شده‌اند، مورد بررسی قرار می‌گیرد.

به علاوه هر یک از دروس کتاب، با تمرین‌هایی همراه شده است. تجارب حاصل از این تمرین‌ها، برای درک حقیقی مقولات مورد نظر کتاب (چه از نظر جسمی و چه ذهنی) بسیار اساسی است. این تمرین‌ها نتایج فوری به دست نمی‌دهد، بلکه باید دستورالعمل‌ها را تعقیب کنید و بعد ببینید چه اتفاقی می‌افتد.

درس‌های انتهایی کتاب و مثال‌هایی از دو متن نمایشی نیز ارائه می‌شود. هم‌چنین صحنه‌ای از هر دو نمایشنامه به عنوان نمونه آورده شده است، نمایشنامه مرگ یک فروشنده نوشته‌ی آرتور میلر و باغ وحش شیشه‌ای اثر تنسی ویلیامز که در مرور این صحنه‌ها برای استفاده بهتر از مطالب کتاب مفید خواهد بود.